

بررسی ارزش تشخیصی رنگ‌آمیزی AgNOR و میزان بروز (MIB1) Ki_67 در تومرهای عضله صاف رحم

دکتر عترت جوادی راد^۱، دکتر سیدحمید مدنی^۲، صدیقه خزاعی^۳، دکتر مهتاب رهبر^۴

تاریخ دریافت ۸۷/۰۹/۰۵ تاریخ پذیرش ۸۷/۱۲/۲۱

چکیده

مقدمه: تومرهای عضله صاف رحم شایع‌ترین نئوپلاسم انسان هستند. تقسیم‌بندی بالینی این تومرها به‌صورت خوش خیم و بدخیم می‌باشد ولی گروه دیگری از ضایعات تحت عنوان (STUMP) وجود دارند که قرار دادن آن‌ها در یکی از این دو دسته مشکل است و افتراق این تومرها از یکدیگر، به اتکا رنگ‌آمیزی H&E مشکل است. هدف این مطالعه یافتن بیومارکرهای عینی برای افتراق و بررسی مقایسه‌ای مارکرهای پرولیفراسیون در سه گروه تومرهای مذکور می‌باشد.

مواد و روش کار: در هر گروه از تومرهای فوق، تعداد ۲۱ نمونه به‌صورت تصادفی از آزمایشگاه‌های پاتولوژی انتخاب و با استفاده از رنگ‌آمیزی AgNOR و نیز IHC از نظر بروز مارکر Ki_67 بررسی شدند.

یافته‌ها: Ki_67 در (۶۳/۱۵٪) موارد لیومیوسارکوم، (۴/۷۶٪) موارد STUMP و (۰٪) لیومیومها بروز یافت. تفاوت معنی‌داری از لحاظ میزان بروز Ki_67 بین گروه لیومیوسارکوم و STUMP ($P < 0.0001$) و هم‌چنین بین لیومیوسارکوم و لیومیوم ($P < 0.0001$) مشاهده شد. میانگین تعداد نقاط AgNOR در مورد نمونه‌های تومر خوش خیم عضله صاف رحم، (STUMP) و لیومیوسارکوم به‌ترتیب $2/55 \pm 0/03$ و $4/04 \pm 0/66$ و $8/12 \pm 0/13$ بود. مقایسه میانگین بین هر سه گروه اصلی، اختلاف معنی‌داری را نشان داد ($P < 0.0001$).

بحث و نتیجه‌گیری: مارکرهای پرولیفراسیون AgNOR و Ki_67، تفاوت میانگین معنی‌داری را بین لیومیوسارکوم و تومرهای عضله صاف رحمی با پتانسیل بدخیمی نامشخص نشان داد. با توجه به این‌که افتراق بین لیومیوسارکوم و STUMP در برخی موارد مشکل‌ساز است یافتن بیومارکرهای Objective که به‌طور واضح تعیین‌کننده تشخیص ضایعه باشد، ضروری به‌نظر می‌آید. تحقیق حاضر، مارکر Ki_67 و AgNOR را که روشی ساده، مطمئن و کم هزینه می‌باشد، جهت افتراق تومرهای دارای رفتار خوش خیم از تومرهای بدخیم عضله صاف رحم، پیشنهاد می‌نماید.

کلید واژه‌ها: مناطق سازمان دهنده هستک، نقاط AgNOR، تومر عضله صاف رحم، Ki_67

مجله پزشکی ارومیه، دوره بیستم، شماره دوم، ص ۱۱۶-۱۱۱، تابستان ۱۳۸۸

آدرس مکاتبه: کرمانشاه، بلوار زکریای رازی، مرکز آموزشی و درمانی امام رضا (ع)، مرکز تحقیقات مولکولارپاتولوژی، تلفن: داخلی ۲۰۶۹،

۰۹۱۸۸۳۲۹۴۴۵ - تلفن همراه: ۰۸۳۱-۴۲۷۶۳۳۰-۳۱

Email: shmmadani@yahoo.com

مقدمه

با پتانسیل بدخیمی نامشخص (STUMP) " قرار می‌گیرند. نوع خوش خیم تومرهای عضله صاف رحم، شایع‌ترین تومر سیستم ژنیتال زنان بوده و در ۷۵٪ زنان سنین باروری مشاهده می‌شود (۱). نوع بدخیم آن نئوپلاسم نادری است و معمولاً زنان بعد از یائسگی را مبتلا می‌کند (۲،۳).

تومرهای عضله صاف رحم^۵ شایع‌ترین تومر در انسان است. تقسیم‌بندی این تومرها از لحاظ بالینی به‌صورت خوش خیم و بدخیم می‌باشد ولی گروه دیگری از ضایعات وجود دارند که قرار دادن آن‌ها در یکی از این دو دسته بسیار مشکل و حتی غیرممکن می‌باشد که تحت عنوان "تومرهای عضله صاف رحمی

^۱ دستیار پاتولوژی، مرکز تحقیقات مولکولار پاتولوژی، مرکز آموزشی درمانی امام رضا (ع)، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

^۲ استادیار گروه پاتولوژی، مرکز تحقیقات مولکولار پاتولوژی، مرکز آموزشی درمانی امام رضا (ع)، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه (نویسنده مسئول)

^۳ کارشناس ارشد میکروبیولوژی، مرکز تحقیقات مولکولار پاتولوژی، مرکز آموزشی درمانی امام رضا (ع)، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

^۴ استادیار گروه پاتولوژی، مرکز تحقیقات مولکولار پاتولوژی، مرکز آموزشی درمانی امام رضا (ع)، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

^۵ Uterine smooth muscletumors